

Hlas Nového Mesta

ROČNÍK XXVII. ČASOPIS OBYVATEĽOV MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – NOVÉ MESTO 3 / 2017

Ocenila nás Transparency International

Ako sa bude rekonštruovať Budyšínska

S dvojicou architektov o ich práci

Obnovili sme tradíciu plesov

Milí čitatelia,

časopis *Hlas Nového Mesta* vydáva naša mestská časť už dvadsaťsedem rokov. Je to úctyhodné číslo a medzi tlačеныmi periodikami v rámci Bratislavy patríme medzi rekordérov.

Nám, ktorí sa spolupodieľame na obsahu *Hlasu Nového Mesta*, záleží na tom, aby časopis bol čo najkvalitnejší a aby mal čo najväčšiu čítanosť. Veľmi ma teší, že vo februárovom hodnotení užitočnosti, objektívnosti a verejnoprávnosti mestských a obecných periodík v najväčších samosprávach na Slovensku sa *Hlas Nového Mesta* umiestnil na prvej priečke. Uvedomujeme si, že stále je čo zlepšovať, no úprimne nás teší, že úroveň nášho časopisu bola takto pozitívne vyhodnotená nezávislou inštitúciou.

Nadalej chceme, aby informoval vyvážene a nestranne, aby prinášal zaujímavý obsah a otváral témy, ktoré rezonujú v spoločnosti. Preto vás chceme požiadať o spoluprácu a aktívny prístup k tvorbe jeho obsahu.

V prvom rade by sme radi poznali váš názor na súčasnú podobu časopisu. Či už na grafické stvárnenie, alebo na kvalitu obsahu. Budeme vďační za spätnú väzbu k publikovaným článkom.

Po druhé - ak máte nápad či námet na tému, ktorej by sme sa na jeho stránkach mali venovať, ozvite sa nám. Dobrých myšlienok a odporúčaní nikdy nie je dosť.

A po tretie - ak máte záujem napísať článok na aktuálnu tému, pustite sa prosím do toho! Spravíme všetko pre to, aby zaujímavé príspevky od vás boli uverejnené.

Milí čitatelia, časopis má slúžiť čo najširšiemu okruhu ľudí a s týmto cieľom sa ho snažíme pripravovať. Záleží nám na tom, aby *Hlas Nového Mesta* bol mesačníkom, ktorý bude rozširovať okruh svojich čitateľov a prinášať kvalitný obsah zo života obyvateľov našej mestskej časti i Bratislavy. Vaše názory sú pre nás veľmi cenné.

Ďakujem a prajem vám krásny začiatok jari!

Marek Líška

Z obsahu čísla:

Výber sociálnych služieb je širší

str. 5

Starobylý Abakus ako novinka

str. 7

Čoskoro sú tu jarné kontajnery

str. 13

Inteligentná lavička na Kramároch

str. 14

Výstava fotografií pripomenula detstvo

str. 15

Na kus reči cezhraničnej

str. 18

Obálka:

Karneval ukázal, že hasiči sú u dām v kurze
Snímka Jana Plevová

Vydáva Mestská časť Bratislava – Nové Mesto,
IČO: 00603317

Adresa: Miestny úrad Bratislava – Nové Mesto,
Junácka 1, 832 91 Bratislava,
tel.: 02/4925 3136, redakcia: hlas@banm.sk,
inzercia: tlaac@banm.sk, www.banm.sk
Mesačník, dátum vydania 28. 2. 2017,
obyvateľom mestskej časti sa distribuuje bezplatne.

Redakčná rada:

Predseda: Mgr. Rudolf Kusý,
šéfredaktor: Ing. Marek Líška,
členovia: MUDr. Jozef Dubravický,
JUDr. Tomáš Korček, Ing. arch. Peter Vaškovič,
Ing. Jana Škutková, Mgr. Marek Tettinger,
tajomník: Mgr. Ján Borčin.

Jazyková úprava: PhDr. Viera Vojtková.

Grafická úprava: Martin Lovás.

Tlač: SINEAL, spol. s r.o. Náklad: 23 200 výtlačkov.
Číslo 3/2017.

ISSN 1339-7990. EV 3920/09.

Jar na obzore!

Mnohí už majú zimy plné zuby, zdá sa im prídlhá. (A v Bratislave sa ešte najmenej môžeme sťažovať na jej extrém.) Keby ste im povedali, že to je najkratšie obdobie roka, asi by vás s tým kamsi poslali. Pritom – mali by ste pravdu! Keby Zem obiehala okolo Slnka po kruhovej dráhe, boli by ročné obdobia rovnako dlhé. Obiehame ho však po dráhe mierne eliptickej. Je na nej bod „perihel“, kedy sme k Slnku najbližšie. Prechádzame cezeň (hoci to znie ako zlý vtíp) akurát v januári. Vtedy sa Zem pohybuje najrýchlejšie, preto je zima najkratšia. Do jarného obdobia vstúpime – bez ohľadu na počasie – v deň rovnodennosti (deň i noc sú rovnako dlhé), keď Slnko dosiahne nultý stupeň Barana. Tohto roku to bude v pondelok 20. marca o 11.28 h. Na obed sa už môže podávať „jarné menu“!

O osude ruiny na Železnej studienke rozhodne komisia aj verejnosť

O osude kedysi obľúbenej reštaurácie Snežienka na Železnej studienke, z ktorej je dnes už len ruina, rozhodne špeciálna komisia. Tá bude zohľadňovať aj názor verejnosti.

Rozhodlo o tom miestne zastupiteľstvo Nového Mesta na svojom prvom tohtoročnom zasadnutí. Komisia bude zložená z poslancov, pracovníkov miestneho úradu a vedenia novomestského EKO-podniku VPS. O budúcnosti lokality sa vysloví v rámci diskusie o územnom pláne zóny Horná Mlynská dolina aj

odborná a laická verejnosť. Na jej názor bude prihladať komisia, ktorá následne sformuluje možnosti využitia Snežienky a zadefinuje požiadavky na súťaž návrhov riešiacich jej lokalitu.

Novomestská samospráva sa zhodla, že mantinely treba nastaviť prísne a so zreteľom na životné prostredie čo najcitlivejšie. Už dnes je jasné, že prípadní developeri, ktorí by tu chceli stavať hotel či byty, nemajú šancu. V rámci rozpravy počas zasadnutia miestneho zastupiteľstva zaznelo, že Snežienka by sa mohla

vrátiť k svojmu pôvodnému účelu menšej reštaurácie či kaviarne, niektorí si tu vedia predstaviť aj vzdelávacie ekologické centrum.

Na svojom februárovom zasadnutí schválili poslanci aj niekoľko ďalších dôležitých bodov. Zmenou rozpočtu presunuli 73 000 eur na projektovú dokumentáciu a rekonštrukciu novej škôlky, ktorá vznikne v Mierovej kolónii. Odobrili tiež zapožičanie pozemkov na projekt „Mestské včely“, v rámci ktorého včelstvo získava vhodné životné prostredie. (bor)

Transparency International nás ocenila najvyššie

Hlas Nového Mesta je najprínosnejší z periodík slovenských samospráv

Vyplynulo to z rebríčka mimovládnej organizácie Transparency International Slovensko, ktorá hodnotila užitočnosť, objektívnosť a verejnoprávny charakter novín v 83 najväčších slovenských mestách.

„Ako celkovo najprínosnejšie sa ukázali noviny bratislavskej mestskej časti Nové Mesto, ktoré venovali samosprávnym témam takmer 40 percent svojej plochy a v rámci nej vyčlenili deväť percent aj na polemické názory a takmer sedem percent na zmienky o zamýšľaných roz-

hodnutiach,“ konštatuje Transparency International. Ako ďalej dodáva, všetky noviny majú aj veľký priestor na zlepšenie.

Mesačník Hlas Nového Mesta vydáva desaťkrát do roka mestská časť Bratislava – Nové Mesto. V rebríčku „najviac prínosných radničných novín“ obsadil prvé miesto so skóre 60 percent, druhé skončili trnavské Novinky a tretie noviny, ktoré vydáva samospráva v Hlohovci.

Nejde o prvé ocenenie úrovne Hlasu Nového Mesta. Ešte v roku 2011 získal

v celoslovenskej súťaži miestnych novín čestné uznanie v kategórii noviny, časopis mestskej časti, a to za jazykovú úroveň, prehľadnosť typografického a kvalitu polygrafického spracovania časopisu. Novomestský mesačník uspel v konkurencii stovky médií z celého Slovenska. Hodnotiacu komisiu vtedy tvorili experti zo Slovenského syndikátu novinárov, Katedry žurnalistiky Filozofickej fakulty UK v Bratislave a Národného osvetového centra.

Ján Borčín

Komunikácie ošetrujeme bezpečne a ekologicky

Deťom prináša sneh a mráz väčšinou kopec radosti, správcom komunikácií spôsobuje starosti. „Už dlhší čas sa zaoberáme otázkou, ako efektívne, a pritom čo najšetrnejšie ošetrovať povrch chodníkov

a ciest. Vedenie mestskej časti, ekologickí aktivisti aj väčšina obyvateľov kladie dôraz na ekologické materiály, bez ohľadu na to, že sú finančne náročnejšie,“ vysvetľuje riaditeľ EKO-podniku VPS Róbert Molnár.

Každý spôsob zimnej údržby má svoje výhody aj nevýhody. Tradičný a najlacnejší posypový materiál je technická soľ. Dokáže rozpúšťať sneh a ľad, má však negatívny vplyv na okolitú zeleň, preto ju EKO-podnik využíva výlučne na cestách. Menej škodlivá pre zeleň, no približne trikrát drahšia je takzvaná ekosol, ktorá pôsobí až do teploty mínus 34 stupňov Celzia.

Pokračovanie na s. 3

So snežienkami dorastú aj noví prváčikovia

Určite aspoň v Novom Meste, lebo do prvých ročníkov našich základných škôl budú deti zapisovať už 7. a 8. apríla – je to piatok a sobota. Aby všetci rodičia so svojimi potomkami mohli na zápis prísť, v piatok budú zápisy popoludní od 14. h do 18. h, v sobotu predpoludním od 8. h do 12. h.

Aj vaše dieťa dovŕši šesť rokov do prvého septembra? Ak váhate nad výberom školy, môžete využiť možnosť navštíviť ju v jej Deň otvorených dverí. Každá z ôsmich novomestských škôl ho pripravuje v druhej polovici marca, jedine v ZŠ s MŠ na Českej bude už 8. 3. Oznámenia nájdete na školských bránach.

Na zápis dieťaťa do materskej školy majú rodičia viac času. Stačí, keď vyplnenú prihlášku odovzdajú v škole medzi 10. a 26. aprílom. (red)

Dokončenie zo s. 2

„Sú však miesta, kde ani toto riešenie nie je vhodné. Preto v parkoch a všade tam, kde je kontakt komunikácie s trávnikom bezprostredný, používame buď posyp štrkom a pieskom, alebo zeolitom,“ dodáva riaditeľ Molnár. Majú len abrazívnu (protišmykovú) funkciu, sneh nerozpúšťajú. Zeolit je cenovo náročnejší, no ide o prírodný minerál, ktorý obsahuje minerálne látky prospešné pre životné prostredie. Postupne sa rozkladá a v tom období pôsobí ako zachytávač vody, preto sa dá využiť aj v lete, napríklad pri kore-

ňoch stromov. Veľkou výhodou je, že odpadá jeho odstraňovanie z komunikácie a nezanášajú sa ním vpusť.

Občas je potrebné použiť vhodnú zmes spomínaných materiálov. EKO-podnik VPS dokáže vlastnou mechanizáciou vo vhodnom pomere namiešať napríklad ekosoľ so zeolitom, aby sa dosiahlo roztápanie snehu, protišmykové pôsobenie, a zároveň priaznivý vplyv na trávnaté plochy. „Pre nás je rozhodujúce, aby sme optimálne skĺbili ekologický pohľad a ekonomické kritériá. Chceme dosiahnuť, aby Nové Mesto bolo najekologickejšie spravovanou mestskou časťou,“ uzaviera rozhovor Róbert Molnár.

Jana Škutková, snímky Jana Plevová

Opravený nielen chodník pri Kuchajde

Všetci Bratislavčania sa pravdepodobne zhodnú, že mesto potrebuje neustálu opravu a údržbu ciest a chodníkov. Naši obyvatelia si iste všimli pozitívne zmeny

v tomto smere aj v našej mestskej časti. V uplynulom období sa nám spolu s Magistrátom hlavného mesta SR Bratislavy podarilo opraviť viacero chodníkov, a tým prispieť k bezpečnosti chodcov, zrakovo hendikepovaných, cyklistov a iných účastníkov cestnej premávky. Úzka spolupráca s magistrátom v tejto oblasti prináša ovocie. Ako príklad by som uviedla opravu chodníka pri Kuchajde, kde magistrát po tejto spolupráci financoval opravu v celkovej výmere 750 m² a naša mestská časť zabezpečila osadenie betónových „biskupských klobúkov“ ako zábranu proti neoprávnenému parkovaniu motorových vozidiel.

Ďalšie opravy chodníkov a priechodov pre chodcov boli zabezpečené na križo-

vatke ulíc Bajkalskej a Vajnorskej a na ulici Na Revíne, kde sa podarilo opraviť nielen chodník, ale aj cestnú komunikáciu. Pri oprave ciest a chodníkov neplátame vzniknuté diery v asfalte, vždy ide o kompletnú rekonštrukciu. Taká rekonštrukcia zahŕňa vyfrézovanie pôvodného asfaltu a betónu, položenie novej asfaltovej vrstvy spolu so zabudovaním slepeckej dlažby a vybudovaním nových obrubníkov. Len pri vyššie uvedených lokalitách sa nám podarilo zrekonštruovať vyše 1600 m² ciest a chodníkov. Keďže v rozpočte na rok 2017 sme schválili viac peňazí na opravy ciest a chodníkov, v týchto prácach budeme rozhodne pokračovať a pravidelne o nich informovať.

Edita Pfundtner

Miestni poslanci sa predstavujú

Mgr. Marek Norovský

Milí Novomešťania,

aj touto formou by som sa chcel poďakovať za dôveru, ktorú ste mi vyslovili v aktuálnom volebnom období. Mojou snahou je spraviť čo najviac pre nás všetkých. Niekedy sú to väčšie projekty, inokedy „iba“ nepatrné drobnosti, ale keď sa s odstupom času pozierám na všetky výsledky, hrejú ma pri srdci.

V tomto volebnom období sa mi v spolupráci s občanmi podarilo naštartovať

rekonštrukciu pravdepodobne najmodernejšieho hokejbalového ihriska v Bratislave na Plzenskej ulici. Naša mestská časť si ho zaslúžila. V prvej etape sa zrealizovala kompletná rekonštrukcia podlažia a povrchu, nové mantinely, ploty a osvetlenie. Do rozpočtu sa mi podarilo presadiť s podporou našich poslancov ďalšie lavičky, koše, detské a športové prvky, ale hlavne dlho očakávanú druhú etapu rekonštrukcie detského ihriska, ktoré susedí so spomínanou športovou plochou. Verím, že bude dlho slúžiť a prinesie veľa radosti.

Aktuálne pracujem na sfunkčnení osvetlenia parku na Osadnej, ktoré sa od otvorenia parku ešte vždy nepodarilo

uviesť do prevádzky. Oslovil som v tejto veci našich mestských poslancov na magistráte, pomáha mi aj občianska iniciatíva.

V najbližšej budúcnosti by som sa chcel venovať projektom v oblasti rekonštrukcií ďalších verejných priestorov a ihrísk, životnému prostrediu a prispieť ku kultivácii priestoru v našej mestskej časti.

Na záver by som sa chcel poďakovať všetkým, ktorí ste mi boli pri práci nápomocní a prispeli akoukoľvek mierou k jej pozitívnym výsledkom.

Kontakt

Telefón: 0908 544 850

E-mail: m.norovsky@gmail.com

V Novom Meste pribúdajú sociálne služby pre deti i chorých

V poskytovaní sociálnych služieb majú svoje miesto nielen štátne a samosprávne inštitúcie, ale aj mimovládne organizácie. Viaceré sídlia v našej mestskej časti, aj preto sú prístupnejšie. Financie nehľadajú ľahko, ale ich služby sú neustále potrebné, takže dokážu získať zdroje nielen na bežnú činnosť, ale aj na ďalší rozvoj. A to sa im darilo aj v minulom roku.

Nezisková organizácia Centrum včasnej intervencie Bratislava (CVI) pôsobí v budove na Háľkovej 11 a poskytuje služby rodinám detí so zdravotným postihnutím od narodenia do sedem rokov v celom Bratislavskom kraji (BSK). Župa ho vlni podporila aj finančne čiastkou vyše 50-tisíc eur. V rámci sociálnej služby včasnej

intervencie získajú rodiny pomoc súvisiacu s vývinom a špecifickou starostlivosťou o dieťaťko, ale aj s prijatím situácie, v ktorej sa ocitli.

Rodičia CVI kontaktujú mailom alebo telefonicky a po vyplnení žiadosti s tímom odborníkov hľadajú optimálne možnosti podpory. Priamo v centre alebo v prirodzenom prostredí rodiny formou terénnej práce. Erika Tichá, riaditeľka bratislavského CVI zdôrazňuje, že podpora rodiny v najranejšom období vývinu dieťaťa je kľúčová a vlni ju využilo 86 rodín. To znamená presne toľko detí, 168 rodičov, 43 súro-

dencov a 55 starých rodičov. Osem rodín má trvalé bydlisko v mestskej časti Nové Mesto.

Potreby rodín a detí si vyžiadali rozšírenie služieb o Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva centra včasnej intervencie, ktoré ako jediné svojho druhu v rámci BSK poskytuje diagnostiku a terapeutickú intervenciu pre deti od 0 do 7 rokov. Pôsobí v rozšírených priestoroch na Háľkovej 11. V odbornom tíme je psychológ, logopéd, fyzioterapeut, špeciálni a liečební pedagógovia, zrakový terapeut a snoezeln terapeut.

Podrobnejšie informácie o všetkých centrách sú na stránke <http://centravi.sk/>. V roku 2015 vznikli prvé tri s podporou nadácií dánskej oknárskej firmy Velux prostredníctvom nadácie SOCIA. Finančné dary z bratislavského Plesu v opere umožnili otvorenie dvoch nových vlni a takmer 240-tisíc eur venovaných v tomto roku použije SOCIA nielen na ďalšie nové centrum, ale podporí aj existujúce. Mestská časť chce z eurofondov v Integrovanom regionálnom operačnom programe zrekonštruovať pre bratislavské CVI budovu na Makovického ulici tak, aby slúžila aj na vzdelávanie či voľnočasové aktivity obyvateľov.

Bezplatné vzdelávaco-zážitkové semináre realizované odborníkmi CVI pre pedagógov materských, základných a špeciálnych škôl, študentov, ale aj rodičov plánujú zatiaľ v novom Komunitnom centre (KC) na Ovručskej ulici. Cieľom týchto aktivít je sprostredkovanie osobnej skúsenosti aj odborné poradenstvo pedagógom pri prekonávaní obáv a absencie praktických skúseností pri práci s deťmi so zdravotným postihnutím. Aj ďalšie občianske združenie RATA využíva KC na odborné, vzdelávacie a podporné aktivity pre rodičov detí s vývinovými poruchami. Bližšie informácie sú na <http://www.banm.sk/komunitne-centrum/>.

Komunitné centrum na Ovručskej funguje podľa zákona 448/2008 o sociálnych službách. Preto poskytuje priestor aj na diagnostiku a poradenstvo, zacielené podľa monitoringu na deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, s poruchami autistického spektra (PAS) či so syndrómom deficitu pozornosti (ADD), a to aj v spojení s hyperaktivitou (ADHD). Nezabúda ani na

pracovníkov s rodinami, ktoré potrebujú sociálnu pomoc a spolupracuje s Univerzitou Komenského v Bratislave na problematike supervízie pre študijný odbor Riadenie sociálnej pomoci. Jedna študijná skupina absolvuje počas semestra štyri dni praktických cvičení, informuje Slávka Švecová z oddelenia sociálnych služieb mestskej časti.

Občianske združenie Slniečnica Slovensko sa udomáňuje na Svätovojtejskej 40. Dostalo tu do prenájmu priestory od dobrodincov, ktorým už pomohlo svojimi službami. Opatrovateľskú, ošetrovateľskú a hospicovú starostlivosť v domácom prostredí v duchu humanizmu a kresťanských ideálov zaisťujú sestry Spoločnosti dcér kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul (vincentky) v spolupráci s laikmi. Aktuálne je to 12 ľudí na rôzne úväzky, hovorí sestra Marta Baliaková.

Služby, ktoré poskytovalo občianske združenie Slniečnica Slovensko prevažne v Ružinove, ponúka aj v našej mestskej časti. Pomáha starým, chorým a zomierajúcim aj ich blízkym. Doma, kde sa cítia najlepšie. Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS) Slniečnica zabezpečí ošetrovateľské výkony na základe odporúčania obvodného lekára. Hradí ich zdravotná poisťovňa takisto ako zdravotnícke služby mobilného hospicu sv. Kataríny Labouré, ktorými kvalifikovaný tím lekárov a sestier zmiernuje bolesť a iné ťažkosti spojené s progresujúcim ochorením až do konca života. Zo sociálnych služieb zaisťujú domáce opatrovanie v pracovných dňoch na základe zmluvy s klientom. Požičiavanie zdravotníckych pomôcok na dohodnutý čas funguje dočasne v obmedzenom režime. Hľadajú nové skladové priestory aj spolupracovníkov na stránke <http://www.hospic-slnecnica.sk>

Katarína Šebejová
Snímky CVI Bratislava

Prečo potrebujeme centralizovať EKO-podnik

Pomocou svojej spoločnosti EKO-podnik VPS (verejne prospešných služieb) vykonáva naša mestská časť množstvo činností, ktorými zveľaďuje naše okolie a prispieva ku skvalitňovaniu každodenného života. Patrí k nim napríklad starostlivosť o zeleň – kosenie, orezy stromov, zber lístia, odhŕňanie snehu na komunikáciách a množstvo ďalších. Okrem iného spravuje táto organizácia aj verejné priestory, napríklad Kuchajdu či tržnicu na Trnavskom mýte.

Súčasný fungovanie podniku je však neefektívne pre jeho rozmiestnenie na troch rôznych miestach. Úsek starostlivosti o zeleň je na Račianskej ulici, úsek dopravy s centrálnou všetkej ťažkej techniky je na Zá-

tiši, napokon sám podnik sídli na Halašovej ulici v areáli bývalej škôlky. Tento stav, finančne nákladný, pretrváva ešte z čias bývalého starostu. Niektorí poslanci MČ prišli preto s návrhom, vďaka ktorému môže mestská časť ušetriť nemalé prostriedky. Napríklad pozemok, kde sídli doprava, nie je v majetku mestskej časti, musíme zaň platiť prenájom, čo nás privádza k ďalšiemu problému, a to sú zrucaniny garáží na Zátiši, dlhé roky „geto“ bezdomovcov v našej mestskej časti. Spolu bolo na Zátiši vyše 300 garáží, počas ich likvidácie sa odtiaľ vyviezlo už 3 950 ton odpadu. Pri čistiacich prácach sa zamestnanec EKO-podniku dokonca nakazil žltáčkou, čo výrečne svedčí o prostredí, v akom tam bezdomovci žili. Títo ľudia navyše chodievali, najmä v letných mesiacoch, na prírodné kúpalisko Kuchajda a využívali ho na svoju hygienu. Vďaka aktivitám poslanca Richarda Mikulca, ktorý sa venoval tomuto problému niekoľko rokov, podarilo sa vyrovnať väčšinu majetkovoprávných vzťahov s majiteľmi garáží. (Našli sa dokonca aj takí, ktorí chceli za svoju zrucanú garáž na mestskej časti zarobiť, napr. predáť ju za päťtisíc eur, čomu sa, samozrejme, zabránilo.)

Miestni poslanci
Richard Mikulec
a Vladimír Mikuš

V súčasnosti je už pozemok vďaka dobre odvedenej práci riaditeľa Róberta Molnára takmer celý vyčistený a nastupuje fáza jeho oplotenia, aby nedochádzalo k vytváraniu nelegálnych skládok. Podľa poslanca Vladimíra Mikuša by sa na tomto pozemku malo vybudovať nové centralizované sídlo nášho EKO-podniku, čo by ušetrilo nemalé peňazí za prenájmy, energie a zefektívnenie práce. „Na mieste, kde bola najväčšia špina, chceme vybudovať sídlo organizácie, ktorá sa stará o poriadok,“ hovorí Mikuš. Nové sídlo plánujú poslanci realizovať ako súbor montovaných kontajnerových dielcov, ktoré sú finančne menej náročné a v prípade potrebnej zmeny sa dajú premiestniť, samozrejme, v súlade s územným plánom mesta a našej mestskej časti, dopĺňa informácie poslanec Andrej Árva. Na danom území je v budúcnosti plánované prepojenie ulíc Tomášikova a Račianska. I keď je tento krok v kompetencii magistrátu, nebráni vybudovať tu zatiaľ nové sídlo našej organizácie.

Vladimír Mikuš, Richard Mikulec,
Andrej Árva

Zo Zátišia sme vyviezli
tisíce ton odpadu

Stredné školy sa predstavili budúciim študentom

Na šiestom ročníku Dňa župných škôl v Avione sa 20. januára predstavilo až 47 stredných škôl zriadených Bratislavským samosprávnym krajom. Okrem informačných stánkov pripravili pre ôsmakov, deviatakov a ich rodičov sprievodný program na pódiu. Tu sa počas dňa striedali informácie o školách, ich úspechoch a o odboroch vzdelávania s vystúpeniami žiakov a pedagógov. Návštevníci ocenili ich hudobné, tanečné a spevácke výkony, módnou show, prezentáciu viazania kytíc i športových činností.

V školskom roku 2016/17 je BSK zriaďovateľom 56 stredných škôl, z toho je 14 gymnázií, 35 stredných odborných škôl, 3 spojené školy, 2 konzervatóriá, 2 jazykové školy. Na stredných odborných školách je v aktuálnom školskom roku

už osem centier odborného vzdelávania a prípravy. Termín podávania prihlášok na študijné a učebné odbory nevyžadujúce si talentové skúšky je 10. apríl 2017.

„Radi by sme pomohli mladým ľuďom zvoliť si ďalšie smerovanie, v pätnástich rokoch to nie je vždy jednoduché. Na Dni župných škôl si žiaci ešte vyberajú zo širokej ponuky, je dobre, že na jednom mieste môžu spoznať veľa možností. Vážnejších záujemcov osloví naša pozvánka na Deň otvorených dverí a zážitkové podujatie Jeden deň stredoškôľakom, ktoré niektorí už absolvovali na našej škole,“ uviedla Ing. Mária Mydlová, riaditeľka Obchodnej akadémie na Račianskej ul. Podľa jej slov nejde o získanie čo najväčšieho počtu študentov, ale o oslovenie tých, ktorých ekonomické

štúdium zaujíma a neskôr nájdu v tejto práci dobré uplatnenie. Zástupcovia firiem majú vraj o absolventov obchodnej akadémie veľký záujem.

Tohtoročný Deň župných škôl prilákal aj rektorov slovenských vysokých škôl, ktorí zdôrazňujú potrebu investovania do mladých. Zúčastnili sa ho rektor Univerzity Komenského Karol Mičieta, rektor STU v Bratislave Róbert Redhammer a rektor Ekonomickej univerzity Ferdinand Daňo.

Jana Škutková, snímka Jozef Koval

Slávnosť pre najmenších

Počas posledných týždňov pribudlo v Novom Meste 34 mládenčov a 29 sličien. V Stredisku kultúry na Vajnorskej ich 25. januára privítali predstavitelia mestskej časti a členovia miestneho zastupiteľstva. Tentoraz sa viaceré detičky rozhodli „koncertovať“. Krikom konkurovali slávnostnému príhovoru starostu i hudobnému vystúpeniu školáčok zo ZŠ na Českej ulici.

„Život sa narodením dieťaťa veľmi zmení. Neberte to ako obmedzenie, čas až príliš rýchlo uplynie, bábätká podrastú a starostlivosti už nebudú toľko potrebovať. Prajem vám dobré zdravie a veľa spokojnosti v rodine, aby ste si tie najkrajšie chvíle užili,“ povedal Rudolf Kusý prítomným. Spolu s poslankyňou Katarínou Augustinič a pracovníkmi sociálneho oddelenia miestneho úradu rozdali rodinám po 200 eur ako finančný príspevok mestskej časti, mamičkám ešte ružičku a zopár upomienkových darčiekov.

(jš), snímky Jana Plevová

ABAKUS – MYSLENIE HROU

Viete, čo majú spoločné obchodník v starovekom Ríme a 8-ročný Jakub z Bratislavy, navštevujúci krúžok Myslenie hrou? Je to počítadlo ABAKUS. Pomôcka stará niekoľko tisícročí, ktorú používali už v Babylone, starovekej Indii, strednej Európe a dodnes sa používa v Číne, Japonsku a Rusku. Na Slovensko ho prináša Združenie Fantao. Jeho zástupca Miloš Vincík vysvetľuje, ako sa k abakusu dostali: „Pred niekoľkými mesiacmi nám pani pochádzajúca z Nového Sadu povedala o osemročnej dievčine, ktorá sa vďaka abakusu naučila vynikajúco počítať z hlavy. Okrem matematiky si zlepšila výsledky aj v ďalších predmetoch. A čo je dôležité - do školy sa teší, motivuje ju to učiť sa. Keďže sa dlhodobo venujem vzdelávaniu, predovšetkým novým prístupom, hneď ma tento príbeh zaujal. S manželkou sme začali zisťovať o abakuse viac. Tento jednoduchý nástroj umožňuje robiť zložité výpočty z hlavy. Keďže som lektorom Metodiky Nikola Tesla Centrum, ktorá je zameraná na rozvoj prirodzeného intelektu detí, viem, že práca s abakusom je cestou k hravému tréningu dynamickej predstavivosti (pohybovanie obrazmi v mysli). Tá je veľmi dôležitá pre intelektové zručnosti v dospelosti. Preto sme sa rozhodli naučiť práci s abakusom našich dvoch

synov, a zároveň ponúknuť spoluprácu aj ďalším rodičom a pedagógom.“

V Rusku pracujú s abakusom dodnes a práve odtiaľ prichádza na Slovensko prepracovaná metodika, ako s touto pomôckou pracovať. Na hodinách sa nielen počíta - mentálny rozvoj je potrebné spájať s pohybovými aktivitami, preto metodika obsahuje množstvo hier zameraných na zlepšovanie motoriky, koncentrácie a tímovej práce.

Zo skúseností z krajín, kde sa abakus dodnes používa, vidíme, že predstavuje jedinečný nástroj na rozvoj intelektu hravou formou. Deti, ktoré ho pravidelne využívajú, zlepšujú svoje rozumové schopnosti a preukázateľne sa u nich zvyšuje radosť z učenia. Sú zdravo sebavedomé, keďže sa im lepšie darí aj v ďalších predmetoch a činnostiach. Hra s počítadlom abakus je vhodná aj pre najmladších (vo veku od 5 rokov), ktorým umožní oveľa ľahší prechod do školy a intenzívny rozvoj matematických schopností už v ranom veku. Podstatou hry s počítadlom je využívanie detskej predstavivosti (vizualizácie) sledovanej rozvojom logického myslenia. Paralelne s rozvojom jemnej motoriky a vizualizácie pri práci s počítadlom sa rozvíjajú pohybové zručnosti a koordinácia počas hier v interiéri a exteriéri školy.

Metodika umožňuje deťom zlepšiť ich

štart do budúceho profesionálneho života, keďže v súčasnosti sa kladie stále väčší dôraz práve na využívanie predstavivosti. Táto schopnosť sa najintenzívnejšie rozvíja do dvanástich rokov a slúži človeku po celý život.

Dlhodobé nelichotivé výsledky našich detí v medzinárodnom hodnotení intelektových zručností PISA ostro kontrastujú s výsledkami krajín juhovýchodnej Ázie, v ktorých sa počítadlo abakus v školách bežne využíva. Tieto krajiny permanentne obsadzujú popredné priečky v hodnoteniach OECD.

Kurz metodiky Abakus bude v priestoroch ZŠ Cádova v rámci družiny od 15. h a po vyučovaní v čase od 17. h. V závislosti od veku detí bývajú stretnutia raz alebo dvakrát do týždňa. Viac informácií nájdete na facebookovej stránke Abakus – myslenie hrou. Prípadné otázky prosím zasielajte na e-mail: fantaozdruzenie@gmail.com

(fan), snímka Jana Škutková

K tvorivosti detí vedú rôzne cesty

Niektoré sa končia Za kasárňou

Kreatívne deti zo školských klubov sa 25. januára stretli v ZŠ s MŠ Za kasárňou, aby si vo fašiangovom období vytvorili

originálne karnevalové masky. Spolu s vychovateľkami navrhovali, lepili, strihali, a tak im pod rukami vznikali zaujímavé dielka. Čoskoro sa miestnosť zaplnila zvieratkami aj rozprávkovými bytostami od výmyslu sveta. Tvorivé tímy si za odmenu odniesli „kreatívny balíček“ a spolu s ním ocenenia za fantáziu, zručnosť či tvorivosť. Vlastnoručne vyrobené masky sa deťom zišli počas karnevalov, ktoré pre ne pripravili školy, dom kultúry i mestská časť.

V rovnaký deň prišli do školy Za kasárňou aj žiaci, ktorí radi čítajú a nemajú problém s prednesom textu. Pod oduševneným organizačným vedením pani učiteľky slovenského jazyka a literatúry Mgr. Tatiany Kočišovej sa v škole konal už 24. ročník okresného kola literárnej súťaže Šaliensky Matko J. C. Hronského. Ako napovedá názov, súťaž sa zrodila v Šali a je určená pre

žiacov 2. až 7. ročníka. Deti súťažili v prednese slovenskej povesti. Okresného kola sa zúčastnilo 32 žiakov. Z novomestských škôl sa na popredných miestach umiestnili Martina Maniurová zo ZŠ s MŠ Česká (3. miesto v 1. kategórii) a Ľudmila Belejová zo ZŠ s MŠ Za kasárňou (3. miesto v 3. kategórii). Gratulujeme!

Text a snímky Lucia Sedlačíková

Nehl'adajte, čo vám pristane. V Poluse to nájdete za vás

POLUS CITY CENTER

Neviete odlepiť oči od výkladov butikov a od stránok módnych magazínov? Mať prehľad o trendoch je fajn, ale pri dileme, čo ráno na seba, to beztak nepomôže. Na modelkách vyzerá každý kúsok fantasticky, lenže čo my ostatní, ktorí potrebujeme zakryť väčšie bruško či odpútať pozornosť od širších stehien?!

Nechajte si pri nákupe poradiť od skúsenej profesionálky, ktorá zhodnotí váš módný výber trpezlivejšie než partner a pravdovrnejšie než kamoška. Vieme o mieste, kde z vás urobí znalkyňu noviniek v obliekaní a líčení na počkanie, a navyše úplne zadarmo! Prichádzajú **Jarné módné dni v Poluse 2017**, tretí ročník úspešnej zážitkovej akcie zameranej na odborné poradenstvo v oblasti imidžu. Využite nadštandardný servis nákupného centra Polus City Center a privítajte novú sezónu oblečená do trendov, čo vám sadnú ako uliate.

Ak sa vyberiete na nákupy **do Polusu** v období od 20. do 30. marca, môžete

si okrem módnych vychytávok odnieť aj praktické tipy a triky od známej slovenskej stylistky Mirky Dobiš Michalkovej. Spoločne nájdete v regáloch to pravé, čo podčiarkne váš prirodzený pôvab a ktvie, možno sa necháte zlákať aj strihmi, materiálmi či farbami, ktoré ste doposiaľ prehliadali, no v odraze zrkadla zistíte, že na vás vyzerajú tip-top... Aby bol efekt pretvorenia bežnej krásy na hviezdu z módnych editoriálov dokonalý, počas akcie vás nalíčia vizážistky z predajne **Marionnaud v Poluse** a na pamiatku dostanete portrétnu fotografiu od profesionálnej fotografky.

Užite si radosť z nákupov a z osobného stylingu. Už v marci vo vybra-

ných módnych predajniach nákupného centra Polus City Center.

SÚŤAŽ

A máme tu pre vás špeciálnu SÚŤAŽ: Napíšte nám váš TIP, aké farby oblečenia nosíte na jar najradšej. Ste konzervatívne a staviate na šedú, modrú či čiernu? Alebo si doprajete jarné oživenie v podobe žltej, zelenej, ružovej či inej pastelovej farby? Odpoveď pošlite e-mailom na adresu sutaz@polusmanagement.sk

Už v marci vyžrebujeme a odmeníme tri z vás, ktoré získajú poukážku v hodnote 20 eur do kaderníctva **BENDLER hair by Pavel** v Polus City Center.

Štatistický úrad zisťuje údaje o príjmoch domácností

Štatistický úrad SR (ŠÚ SR) zbiera od februára údaje pre štatistiku rodinných účtov. Ide o informácie o štruktúre, výške a vývoji príjmov fyzických osôb v rôznych typoch domácností. Výsledky zisťovania sa využijú na zabezpečenie potrieb informačného systému ŠÚ SR, požiadaviek ministerstiev a štátnych organizácií, osobitne

na posudzovanie úprav súm životného minima.

Na zisťovanie v roku 2017 vybrali na Slovensku viac ako 150 obcí – medzi nimi aj Mestskú časť Bratislava-Nové Mesto – a zaradili doň vyše 2100 domácností. **Zisťovanie sa uskutoční v čase od 1. februára 2017 do 30. apríla 2017.** V tomto období

navštívi vybrané domácnosti pracovník (tzv. opytovateľ), ktorý je povinný v každej z nich sa preukázať osobitným poverením. ŠÚ SR zdôrazňuje, že všetky informácie a názory, ktoré domácnosti poskytnú, budú anonymné a použité výlučne na štatistické účely. Za ochranu dôverných a osobných údajov zodpovedá ŠÚ SR. (red)

Kým zavoláme záchranku

Členovia Denného centra seniorov Stromová privítali 26. januára prezidenta Slovenského Červeného kríža a odborníka v oblasti urgentnej medicíny doc. MUDr. Viliama Dobiáša, PhD. V miestnosti zaplnenej do posledného miesta si so záujmom vypočuli objektívne hodnotenie systému zdravotníckej starostlivosti z úst záchranára. Naslovovzatý odborník hodnotí úroveň našej záchrannej služby pozitívne, podľa jeho slov spĺňa najprísnejšie kritériá na svetovej úrovni.

Často sa dnes hovorí o zneužívaní rýchlej zdravotníckej pomoci či rýchlej

lekárskej pomoci. Drobné úrazy, chrípkové stavy, žalúdočné nevoľnosti, bolesti krížov a podobné neduhy si zvyčajne nevyžadujú okamžitý lekársky zásah, netreba hneď volať záchranku. Niekedy nezaškodí pripomenúť si múdrosť našich starých materí, ktoré hrču po udretí pritlačili niečim chladivým, prechladnutie liečili čajom a uložením do postele, pokazený žalúdok hladovkou...

Máte vysoký tlak? Doktor Dobiáš radí nefajčiť, alkohol konzumovať s rozumom, obmedziť soľ, udržiavať si primeranú váhu, jesť veľa zeleniny a ovocia a týždenne zaradiť do svojho programu

aspoň tri hodiny aktívneho fyzického pohybu. Pútavé rozprávanie a diskusiu odmenili účastníci potleskom a rozišli sa s prísľubom zorganizovať v Mesiaci knihy besedu s MUDr. Dobiášom, keďže je autorom knihy Volali ste záchranku?

Text a snímka Oľga Hauskrechtová, DCS Stromová

Prvá etapa na Športovej je hotová

Denné centrum seniorov na Športovej sa rozšírilo novotou. Stavebná časť rekonštrukcie bola dokončená v januári, nové podlahy, okná aj dvere podstatne

sprijemnali atmosféru v priestoroch klubu. Vo februári sa uskutočnilo výberové konanie na nábytok a po jeho dodaní a inštalácii sa do miestností opäť vráti život. Tunajší členovia sa už nemôžu dočkať pravidelných spoločenských akcií, ktoré majú v ich dennom centre bohatú tradíciu. (red)

Sladké fašiangy

Už sa fašiang kráti, už sa nenavráti... Preto si dámy z denného centra seniorov Domovinka na Nobelovej povedali, že stojí zato výnimočne pozabudnúť na predpisy o zdravej výžive a užiť si trochu veselého obdobia hodovania. Spoločne v klube napiekli voňavé šišky a s marhuľovým lekvárom, šálkou čaju alebo kávy privítali svojich členov i hostí z radov miestnej samosprávy. Darmo, tradície sú tradície, lákavá vôňa sa šírila až do predsieni, a tak sme ani my neodolali. Ďakujeme za pozvanie a členom centra z okolia sídliska Dimitrovka prajeme krásne a rovnako veselé jarné obdobie, ktoré – dúfajme – už klope na dvere.

Text a snímka Jana Škutková

Rekonštrukcia Budyšínskej

Na prelome rokov 2016/17 zrealizovala Kancelária pre participáciu verejnosti prieskum verejnej mienky, ktorý mal zmapovať postoje ľudí k priebehu a rozsahu rekonštrukcie ulice.

**Participatívny
rozpočet**

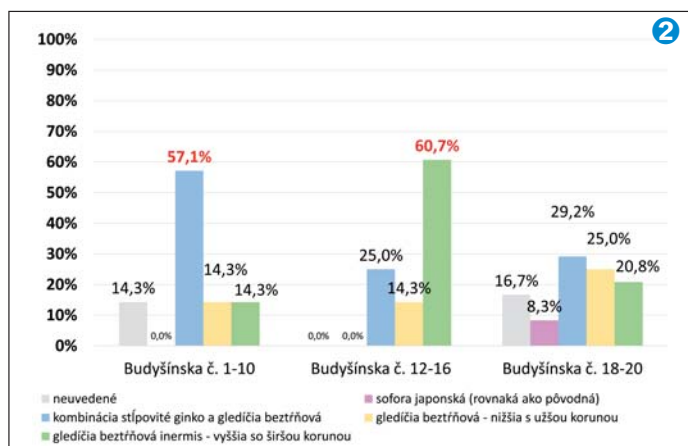
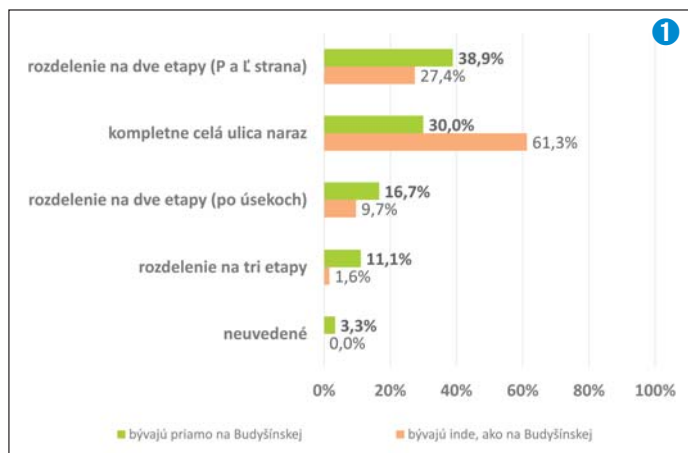
Nové Mesto v našich rukách

Rekonštrukcia Budyšínskej ulice znamená opravu, ktorá sa týka chodníkov [1575 m²], komunikácie od Budyšínskej smerom k „Samoške“ [611 m²] a zelene [920 m²]. Verejný priestor Budyšínskej ulice s rozlohou viac ako 3100 m² je mimoriadny tým, že občania v Novom Meste mohli prvý raz ovplyvniť, ako bude ulica po rekonštrukcii vyzeráť a ako má prebiehať sama rekonštrukcia.

Priestor rekonštrukcie Budyšínskej ulice

Všetky participatívne diskusie sa uskutočnili vlani a pokračovali prieskumom verejnej mienky na prelome rokov. Do prieskumu sa zapojilo 149 ľudí, 87 z nich býva priamo na Budyšínskej ulici.

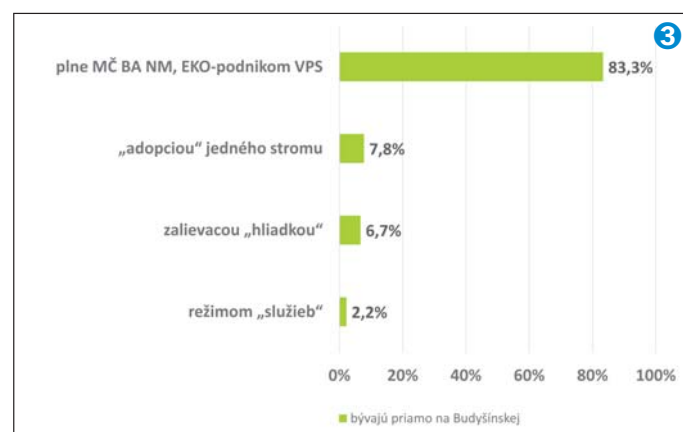
Priebeh rekonštrukcie

Z prieskumu vyplýva, že väčšina obyvateľov Budyšínskej ulice je za rozdelenie rekonštrukčných prác na dve etapy (1). Podľa možnosti by rekonštrukcia mala prebiehať najskôr na jednej, potom na druhej strane ulice. Zaujímavé je, že na priebeh rekonštrukčných prác majú iný názor ľudia, ktorí na Budyšínskej priamo nebyvajú. Tí by chceli, aby sa celá ulica rekonštruovala naraz. V tomto prípade samospráva uprednostní názor ľudí z Budyšínskej ulice.

Stromy

Postoje k typom zelene na Budyšínskej ulici boli zmiešané. Časť ľudí chcela vysoké a košaté stromy, ktoré reprezentuje gliedičia beztrňová, kultivar inermis, druhá časť ľudí si želala nižšie a štíhlejšie stromy, ktoré reprezentuje stĺpovité ginko v kombinácii s gliedičiou beztrňovou.

Z výsledkov vyplýva (2), že pred vchodmi na číslach 1-10 by mali rásť štíhle a nižšie stromy, ktoré by nezatieňovali byty. Naopak, pred vchodmi 12-16 by mali rásť širšie a vyššie stromy, rovnako ako v častiach ulice pri školských dvoroch. Dramaticky sa verejná mienka rozchádzala v názore vo vchodoch 18-20. Ľudia na nižších poschodiach by boli radi, keby im široké a vysoké stromy nezatieňovali byty, naopak, ľudia z vyšších poschodí by chceli, aby široké a vysoké stromy čo najviac bránili sáľaniu tepla z ulice. V tomto prípade je potrebné uprednostniť mienku obyvateľov nižších poschodí a pri vchodoch 18-20 vysadiť nižšie a užšie stromy. Prehrievanie priestoru bude potrebné obmedziť inými opatreniami.

Informácia o ďalšom priebehu rekonštrukcie Budyšínskej

Aj na základe názorov zapojenej verejnosti chce samospráva pristúpiť k rekonštrukcii tak, aby sa na ulici zrekonštruovali najskôr inžinierske siete, ktoré nie sú vo vlastníctve mestskej časti, až potom sama ulica v dvoch etapách. Hoci to celkovú rekonštrukciu čiastočne spomalí, cieľom je, aby po rekonštrukcii sietí už nedochádzalo k poškodzovaniu nových koreňov stromov a povrchov chodníkov. Ak sa postup osvedčí, podobné participatívne procesy môžu prebehnúť aj pred rekonštrukciami plánovanými v budúcnosti na uliciach Odbojárov, Pri starej prachárni a ďalších.

Starostlivosť o stromy

Dotazník mapoval aj ochotu ľudí podieľať sa na starostlivosti o zeleň. Zaujímavé je, že pätina obyvateľov Budyšínskej prejavila ochotu podieľať sa na starostlivosti o zeleň zalieváním z verejných zdrojov vody (3). Preto sa samospráva pokúsi zapojiť ľudí do za-

lievania stromov takou formou, ktorá im bude najviac vyhovovať. O stromy, ktoré nebudú zalievané komunitou obyvateľov, preberie starostlivosť EKO-podnik VPS.

Celú záverečnú správu si môžete stiahnuť v pdf formáte na: <http://pr.banm.sk/liferay/budysinska-dokumenty>

Je participácia hromozvodom hnevu?

Participácia verejnosti, to je proces, v ktorom samospráva načúva hlasom občanov. Vytvára potrebnú protiváhu negatívnym vplyvom globalizácie a celoslovenskej plošnej politiky vlády. V participatívnom rozpočte ide o lokálne záležitosti, ktoré sa týkajú konkrétnej oblasti v mestskej časti, neraz dokonca siahajú až na úroveň vnútroblokov a jednotlivých vchodov.

Zapájanie verejnosti býva v Novom Meste hlučný proces, ktorý uvoľňuje silné emócie. Aj v prvých dvoch tohtoročných participatívnych aktivitách, ktoré sa týkali rekonštrukcie Budyšínskej a revitalizácie Kuchajdy, ozval sa ako prvý hnev občanov. Upodobia sa samosprávu, že chce tunelovať verejné zdroje, alebo že hlas občanov má poslúžiť len ako zásterka pre developerské a iné aktivity, pričom záujmy občanov zostanú na vedľajšej koľaji. Tejto reakcii sa dá porozumieť, ak sa na veci pozrieme z našich dlhodobých skúseností, ako vláda a politici v krajine slúžia svojim občanom.

Participácia vyjadrená konkrétnou čiastkou v participatívnom rozpočte hovorí práve o prehlbovaní demokracie, keď o verejných peniazoch nerozhodujú politici a volení zástupcovia, ale priamo občania. V Novom Meste je participácia najďalej na Slovensku, nielen čo sa týka procesov zapájania občanov do vecí verejných, ale aj v objeme prostriedkov, aké občania svojou aktivitou ovplyvňujú. V roku 2017 ide o čiastku 720 790 eur. „*Máme úprimný záujem na tom, aby Kancelária pre participáciu postupne získavala stále väčšiu a väčšiu dôveru Novomešťanov v participatívny rozpočet, lebo ide naozaj o dobrú vec,*“ spresňuje Lukáš Bulko, vedúci Kancelárie pre participáciu verejnosti na miestnom úrade.

O čom verejnosť asi nevie, je to, že veľký podiel na úspešnom riešení netypických zadanií, ktoré vzišli z podnetov občanov, majú pracovníci takmer všetkých oddelení úradu. Práve participatívne zadania vychádzajúce z podnetov občanov bývajú zložitejšie a ťažšie než akékoľvek iné projekty, ktoré má samospráva v kompetenciách a štandardne ich rieši.

Ľudia zapojení do participácie poukazujú na problematiku miesta v Novom Meste, ktoré samospráva nevlastní, ani ich nemá

zverené do správy. To sú problémy Filiálky, brownfieldov, viacerých vnútroblokov a ciest I. a II. triedy, tvorby nových cyklotrás, krajších verejných priestorov... Súčasne poukazujú na rôzne nové sociálne fenomény súvisiace s tvorbou a aktivitou komunit a so sociálnou starostlivosťou.

Nedostatkov v štáte, v meste aj v mestskej časti je veľa a občania neregistrujú, kto je za ktorú oblasť zodpovedný – za čo štát, za čo mesto a za čo novomestská samospráva. Registrujú len to, že kvalita života nie je taká, aká by mohla byť. A to naozaj mnohých ľudí nenecháva na pokoji, mnohých to hnevá. Preto je len dobre, ak nedostatky prebublávajú na verejnosť, hoci aj formou hnevu, dôležité je, že sa veci verejné vďaka participácii a participatívne-mu rozpočtu hýbu vpred.

Ilustračná fotka: Miš

PARTICIPAČNÉ NOVINKY

Mestská časť Bratislava – Nové Mesto patrí k lídrom participácie na Slovensku vďaka novinkám, ktoré postupne uvádza do života. Pozrite si aktuálny prehľad tých najdôležitejších.

Ďakujeme všetkým ľuďom za podnety k revitalizácii Kuchajdy. Zozbierali sa inšpiratívne podnety na vznik prvej dráhy pre odrážadlá na Slovensku. Na Kuchajde bude potrebné nielen obnoviť súčasné plochy a povrchy ako na basketbalovom ihrisku, ale celkové oživenie Kuchajdy by mohli priniesť aj nové ihriská, napríklad na petanqué, či výstavba totemov. Prišli aj návrhy na riešenie priestorového

spolužitia chodcov, kočikujúcich, bežcov, korčuliarov a cyklistov, aj mnohé ďalšie. Ešte raz vďaka.

V participatívnom rozpočte na rok 2017 sú aj položky na polievacie auto a školenie zamestnancov EKO-podniku VPS, ktorí sa starajú v Novom Meste o zeleň. Aj tieto **aktivity pomôžu k lepšej údržbe a zveľadovaniu verejných priestorov.**

V roku 2017 sa na základe podnetov občanov

sústredí osádzanie cyklostojanov pred základné školy. Súčasne sa cyklistom zlepšia podmienky tým, že sa zdvojsmernia niektoré jednosmerky pre cyklistov.

V roku 2017 začne Nové Mesto zavádzať experimentálne komunitné kompostovanie, v ktorom doteraz zaostávalo, najmä v porovnaní s vidieckymi obcami.

Pozvite užitočný hmyz do domčeka

Hmyz je súčasťou prírodného prostredia, a to na vidieku aj v meste. Tvorí dôležitý článok potravného reťazca iných živočíchov, ktorý je ukončený nami – ľuďmi. Malý užitočný hmyz sa stará aj o prirodzenú reguláciu škodcov a venuje sa nemenej dôležitému opeleniu. Bez včiel samotiarok, ktoré znášajú dobre aj chladné počasie, alebo čmeliakov, ktoré opelujú aj vtedy, keď sú včely už dávno v úli, by napríklad naše ovocné stromy ostali neopelené a my bez ovocia. Spráchnivené drevo a staré stromy sa odstraňujú, drevených plotov je málo, trávniky sa viac-menej pravidelne kosia na strnisko, hniezdnych možností a prirodzených úkrytov hmyzu teda logicky ubúda.

Ako teda užitočnému aj opelujúcemu hmyzu v meste pomôcť? Jedným zo zaujímavých a účinných riešení je tzv. hmyzí hotel. S trochou zručnosti a nápaditosti si ho môžete sami alebo s deťmi vyrobiť doma. Základom je rám hotela a jeho obsah, ten čím je rozmanitejší, tým viac druhov hmyzu priláka.

1) Najjednoduchší hmyzí hotel je hlinený črepník. Vyplňte ho rákosím alebo hrstou

slamy, zviažte špagátom, ktorý následne prevlečte cez diery na dne črepníka a zavesíte na balkón či na strom pred domom. Črepník môžete ľubovoľne ozdobiť.

2) Trošku zložitejší, ale veľmi atraktívny je hotel z dielov 1,8 cm hrubého smrekového dreva. Na 2 bočné steny budete potrebovať diely 42x16 cm, 3 priečky s rozmermi 26x16 cm a keďže obsah hotela nesmie zmoknúť, ešte sú potrebné 2 strešné dosky s rozmermi 32x19,5 cm a 30x19,5 cm. Môžeme, no nemusíme inštalovať zadnú stenu. Drevo na stavbu hmyzieho hotela vám v obchode radi pripraví. Diely hotela spojíte pomocou 14 dlhých skrutiek. Pri výplni sa fantázii medze nekladú. Používajte však len prírodný materiál, s deťmi ho môžete nazbierať pri prechádzke v prírode. Do hmyzieho hotela patrí navrátna guľatina z tvrdého dreva (buk, dub), slama, šišky, tehla s pozdĺžnymi otvormi, ktorú vyhľadávajú motýle a drevené konáriky.

3) Hotel si môžete aj kúpiť. Na internete nájdete rôzne sady na skladanie za pár eur.

Veľkosť hotela môže byť rôzna. Roja včiel sa nemusíte obávať, samotárky sa neroja.

Originálny hmyzí hotel na ZŠ Karloveská, zdroj: archív Živice

Postupne si k nemu nájdú cestu aj pavúky, lienky, motýle, ucholaky, rôzne chrobáky. Pestrice žijúce sa larvami nakladú vajíčka, zalepia otvor, a tak môžete pozorovať, kde a v akom počte sa u vás zabývali. Sám hotel však nestačí. Nezabudnite na pestrú výsadbu nektarodajných a peľodajných rastlín. Prajeme vám príjemnú zábavu, ktorá prináša pomoc.

Použitý a odporúčaný zdroj:

<http://images.umweltberatung.at/html/infozettelnetzlingcz.pdf>

Spracovala Zuzana Dovalová
CEEV Živica

UŽ ONEDLHO SA NÁM NARODÍ

Nový obchod

na Búdkovej ulici pri Horském parku

MAREC 2017

Obl'uba novomestskej lanovky vzrastá

Máloktorá mestská časť či obec na Slovensku má vo svojej správe také turistické lákadlo, akým je lanovka z Kamzíka na Železnú studienku. Údržba a prevádzka podobného zariadenia však niečo stoja, a tak sa vedenie EKO-podniku VPS pravidelne zaoberá zabezpečením ekonomickej prevádzky lanovky.

„Prevádzkou lanovky a jej ekonomikou stránkou sme sa začali dôsledne zaoberať už v roku 2011. V rámci našich finančných možností sme zabezpečili čiastočnú rekonštrukciu a popri bezporuchovej prevádzke venujeme pozornosť aj propagácii. Umožnili sme prepravu

cestujúcich s bicyklom či iným športovým náradím. Aj to je dôvod, prečo každoročne narastá počet pasažierov,“ vysvetľuje manažér lanovej dráhy Milan Hanečka.

Prijmy z predaja lístkov za posledných šesť rokov kontinuálne rastú. V roku 2010 predstavovali 47-tisíc eur, v roku 2014 už dosiahli úroveň 96-tisíc eur. V roku 2016 sa podarilo prekonať aj túto hranicu a výnosy sa vyšplhali na 123-tisíc eur. Mestská časť čiastočne dotuje lanovku zo svojho rozpočtu, preto ju, samozrejme, priaznivý vývoj ekonomických ukazovateľov teší. Bratislavčania považujú lanovku za príjemné spostenie vychádzky do prírody,

zvykli si už využívať jej služby v letnom aj zimnom období.

Jana Škutková

Snímka František Rajecký

JARNÉ UPRATOVANIE prichádza každý rok znova

Pravidlá uloženia odpadu do veľkoobjemového kontajnera

Veľkoobjemový kontajner bude prístupný na stojisko v uvedené dni vždy o 10. h. Uloženie odpadu do kontajnera je možné len do 17.30 h. Pôvodca nadrozmerného odpadu ho pred jeho uložením musí rozobrať na jednotlivé diely. Ukladanie odpadu sa uskutočňuje pod dohľadom zamestnanca EKO-podniku VPS, ktorý odoprie občanovi jeho uloženie do veľkoobjemového kontajnera alebo do jeho blízkosti, ak ide o nepovolený odpad.

Do veľkoobjemového kontajnera je zakázané uložiť

- chladničky, mrazničky, práčky, sušičky, sporáky, vrátane plynových, TV a rozhlasové prijímače, výpočtovú techniku, vysávače, žiarovky a žiarivky, elektromotory, nabíjačky a ďalšie elektrické a elektronické spotrebiče;
- lieky, chemické látky, riedidlá, farby a ich obaly, žieraviny, oleje, batérie a akumulátory všetkého druhu, náterové látky a ich obaly, ropné látky a ich obaly;
- stavebný odpad;
- recyklovateľný odpad, papier, sklo a plasty;
- nadrozmerný odpad nerozmontovaný na diely.

ROZMIESTNENIE VEĽKOOBJEMOVÝCH KONTAJNEROV

ulica	stojisko	termín
Teplická	pri garážach (Mladá garda)	11. 4. 2017
Biely kríž	námestie	11. 4. 2017
J. C. Hronského	pri garážach	11. 4. 2017
Piešťanská	na rohu Sibírskej	12. 4. 2017
Sibírska	na rohu Šuňavcovej	12. 4. 2017
Kraskova	na rohu Americkej	13. 4. 2017
Belehradská	na rohu Kováčskej	13. 4. 2017
Za kasárňou	pri trafostanici	18. 4. 2017
Tegelhoffa	Príkopova pri ŠK	18. 4. 2017
Sliačska	horná časť pod lesom	18. 4. 2017
Družstevná	Kalinčiakova pri vjazde	20. 4. 2017
Riazanská	dvor Pavlovska	20. 4. 2017
Ludové nám.	pri parku	22. 4. 2017
Magurská	číslo 3 – 5	22. 4. 2017
Cesta na Kamzík	parkovisko	25. 4. 2016
Jahodová	podľa miesta	25. 4. 2016
Višňová	parkovisko	25. 4. 2016

ulica	stojisko	termín
Na Revíne	malé parkovisko	27. 4. 2017
Sliačska	roh Muštovej	27. 4. 2017
Bellova	pri škole	29. 4. 2017
Záborského	stojisko pri parkovisku	29. 4. 2017
Odborárska	garáže pri ZŠ	2. 5. 2017
Guothova	pri č. 9 – 11	2. 5. 2017
Račianska	medzi Tescom a Europenziou	2. 5. 2017
Rozvodná	pri č. 11 – 13	4. 5. 2017
Brečtanová	na konci ulice	4. 5. 2017
Horská	pri vinohradoch dole	9. 5. 2017
Mierová kolónia	Tylova ul.	9. 5. 2017
Nobelova	pri č. 42	11. 5. 2017
Budyšínska	podľa voľného miesta	11. 5. 2017
Čs. parašutistov	pri škôlke	13. 5. 2017

Lavička budúcnosti

V prvý februárový deň pribudla na Kramároch moderná lavička, ktorá poslúži nielen na oddych, ale ocenia ju najmä milovníci moderných technológií. Nájdete ju v parku na Jahodovej ulici, kde bude v najbližších mesiacoch v skúšobnej prevádzke.

Lavička je napájaná slnečnou energiou a má vstavané senzorické snímače, ktoré zbierajú informácie o teplote, tlaku, vlhkosti vzduchu, ale napríklad aj o počte užívateľov. Vysoko odolné plexisklo ju chráni pred vandalizmom a nepriaznivým počasím, v pravidelných intervaloch sa dáta o stave lavičky prenášajú do medzinárod-

ného servisného strediska, a tak sa okamžite zistí prípadné poškodenie. Súčasne je možné dobíjať na nej dva mobilné telefóny prostredníctvom USB konektorov a jeden telefón bezdrôtovo. Do vzdialenosti štyroch metrov poskytuje lavička WIFI pripojenie na internet a počas slnečných dní nazbiera dostatok energie, aby sa v noci zaplo zabudované osvetlenie.

„Rozhodli sme sa vyskúšať nezvyčajnú lavičku a zistiť, ako ju Novomešťania prijmu. Na Slovensku je zatiaľ novinkou, našej mestskej časti práve nainštalovali piaty kus. No v Chorvátsku, odkiaľ pochádza jej tvorca, slúži už obyvateľom aj

turistom veľký počet takých lavičiek. Ak sa táto osvedčí, budeme hľadať možnosti, ako rozšíriť používanie inovatívneho zariadenia aj do ďalších oblastí našej mestskej časti,“ uviedol starosta Rudolf Kusý pri uvedení lavičky do prevádzky.

Jana Škutková, snímka Jana Plevová

Kamzík je obľúbená rekreačná lokalita Bratislavčanov, využívajú ju na výlety s deťmi, športovanie i relax. Vďaka iniciatíve miestnych a zároveň mestských poslancov Kataríny Augustinič, Richarda Mikulca a Tomáša Korčeka sa v tomto roku zlepšia služby pre širokú verejnosť.

Z mestského rozpočtu vyčlenia v roku 2017 prostriedky na rozšírenie detského ihriska o nové herné prvky a hojdačky pre menšie deti. Nevzhľadné suché toalety budú nahradené plnohodnotnými splachovacími toaletami, ktoré určite prispejú ku komfortu návštevníkov. Ocenia ich najmä rodiny s deťmi.

Lepšie služby na Kamzíku

Na bratislavskom Kamzíku sa bude rozširovať detské ihrisko, zlepši sa parkovanie, pribudnú toalety a časom aj vyhládka.

„Kamzík by si zaslúžil širšiu revitalizáciu podľa vopred pripravenej koncepcie. Mestské lesy majú už štúdiu obnovy tohto územia. V priebehu nasledujúcich rokov by existujúce stánky mali nahradiť nové, rešpektujúce ráz oblasti. Milovníkov pekných výhľadov poteší onedlho nové vyhládkové miesto. Jeho vybudovanie je však finančne náročnejšie, a tak dosiahneme cieľ len postupne. Zatiaľ sme presadili zväčšenie detského ihriska a nové toalety, tie budú návštevníkom k dispozícii už tento rok,“ hovorí poslankyňa Katarína Augustinič. Jej slová doplnil poslanec Tomáš Korček, ktorý pred niekoľkými rokmi patrila k iniciátorom výstavby detského ihriska, doplneného posilňovacími športovými prvkami: „Som rád, že Bratislavčania si ihrisko uprostred prírody obľúbili a

využívajú ho. Preto podporujem aj ďalší rozvoj jeho rekreačných funkcií.“

Doprava, statická aj dynamická, je v lokalite Kamzík dlhodobým problémom. Mestské lesy ako správca areálu plánujú rozšírenie parkoviska. Jeho kapacita už dávnejšie nepostačuje, autá parkujú, kde sa len dá. Bratislavčania preferujú vlastné autá pred verejnou dopravou aj preto, lebo trolejbusy majú poslednú zastávku pomerne ďaleko od rekreačného areálu. „Naším cieľom je motivovať návštevníkov Kamzíka, aby na prechádzky lesom necestovali autom, ale nechali ho doma a využili radšej verejnú dopravu. S Dopravným podnikom Bratislava preto rokujeme o obnovení linky, ktorá by cez víkendy premávala až na Kamzík,“ doplnil poslanec Richard Mikulec. (ok)

Spomienky na detstvo

„Takto vyzerala naša ulica, keď som bol malý!“

„Pamätáte si snehovú kalamitu, keď autá úplne zafúkalo a my sme sa sánkovali na ceste?“

„A toto už dnes nestojí...“

Výstava fotografií Kramárov spred tridsiatich rokov vrátila mnohých Novomešťanov priamo do detstva. Tunajší obyvatel a náruživý fotograf Jozef Beňuška ju pri-

pravil z archívu svojich snímok, na ktorých po celé desaťročia zachytával prostredie i dianie vo svojej rodnej štvrti. Na otvorení výstavy 10. januára sa v Dome kultúry na Stromovej ulici zišlo rekordné množstvo zvedavcov i pamätníkov. Pripomenuli si časy, keď chodili pozeráť, ako rastú domy, v ktorých čoskoro budú bývať, svoje školské roky aj lásku k motorkám, ktorých úpravou trávili vtedy chlapci dlhé hodiny.

Kramárčania Igor Sivák a Jozef Beňuška

So záujmom sa k divákovi pripojil aj starosta Rudolf Kusý, ktorý realizáciu výstavy podporil.

Jana Škutková
Snímka z vernisáže Ján Zeman

Evka bola naša komorná kynologička pre Kramáre

Hitom osemdesiatych rokov bol rádiomagnetofón, čím viac hučal, tým bol lepší. Na ulici sa tancoval break dance, počúvali sme kopec dobrej muziky

Do pohostinstva U Matúša sme chodili na kofolu alebo so staršími kamarátmi na pivo. Posedenie pod gaštanom bolo neodolateľné, akurát v októbri hrozilo riziko – gaštany padali priamo do piva a pena končila na tvári. Krčmičku sme volali „Kramársky dóm kostol“

Amfiteáter sme považovali za súčasť Kramárov. Chodili sme tam na nočné kino, koncerty aj politické akcie, napríklad Deň československo-sovietskeho priateľstva. Sám sviatok bol nezaujímavý, ale o stánkoch s pivom a klobásami sa to povedať nedalo

Éra motoriek, a hlavne simsonov sa nám tak páčila, že od večernej jazdy nás neodradila ani 10-centimetrová snehová perina

Kto nemal na Kramároch prak, vzduchovku, motoriku a hokejku, nebol plnohodnotne akceptovaný v spoločnosti. Hokej sa hral všade, a keď bola príležitostne ľadová plocha aj pod terajším ministerstvom zdravotníctva (pozri foto), prečo to nevyužiť?

Posledná príprava pred jazdou do mesta. Nazývali sme to „zraz chrchlov“, to boli motorky do 50 cm³

Kalamita, dvojmetrové záveje a neprejazdné cesty. Pri pohľade z okna bolo jasné, že nejdeme do práce. Zimnú nádielku sme si vychutnali v závejoch, a potom v garáži pri varenom vínku

Keď sme si chceli na mašinkách zaskákať, ideálna príležitosť bola na Vlárskiej ulici, na moste, čo neviedol nikam

V tých časoch bol pre nás dobrý aj starý Spartak Trabant, prípadne luxusná Škoda Rapidečka

Po vyvlastnení pôdy na Rozvodnej ulici nastúpili ťažké mechanizmy a po našich obľúbených záhradách ostala len motocrosová dráha

Snímky a titulky Jozef Beňuška

Byty majú svoju hodnotu aj v exteriéri

Práve v čase, keď sme zbierali materiály o dvoch vedúcich osobnostiach ateliéru Compass, aby sme ich mohli predstaviť v časopise, predstavili sa sami a širšiemu publiku – víťazstvom vo významnej súťaži na areál bratislavskej Cvernovky. Mimovoľne tým pripomenuli, že mestská časť Nové Mesto, kde obaja vyrástli a bývajú, vznikla historicky vďaka rozvoju priemyslu a prestavbe niektorej z posledných industriálnych pamiatok, ktoré tu ešte zostali, by sa iste venovali s rovnakým zaujatom... Architekti Juraj Benetin a Matej Grébert.

Nie je to prvé ocenenie ich ateliéru. Medzi dielami nominovanými na cenu CE.ZA.AR sa nedávno objavil rodinný dom v Novom Meste na Brusnicovej, predtým získala najviac ocenení ich nová rezidenčná štvrť v Petržalke, nazvaná Slnéčnice. Prvá ucelená etapa jej výstavby, skomponovaná z mestských vĺ, zožala ceny ARCH, Stavba roka i Najlepšia fasáda. A tak je vynikajúce, že kolektív ateliéru dostal príležitosť dotvárať i našu mestskú časť väčšími investíciami. Pred časom sme uverejnili, ako bude vyzeráť pripravovaná rekonštrukcia industriálnej budovy na Slnáčkovej. V súčasnosti už slúži, v jej susedstve sa buduje Ahoj park, obytný súbor z dielne Compassu. A pripravovaný veľký komplex na Račianskej – Urban Residence plynulo nadviaže na rozostavané rezidencie Pri mýte.

M. Grébert: Ateliér Compass sme s Jurajom založili roku 2004. Dnes sme v ňom šesťnásti a pracujeme skutočne tímovo. Koncepty diel nepripravujeme iba my dvaja. Ak hocikto z nás príde s dobrou myšlienkou, dáme jej priestor, a tak sa vo výsledku určite môže uplatniť.

Rodinné domy na Brusnicovej nemajú oplotenie ani predzáhradky – ušetrilo sa tak miesto na záhradu alebo obytnú časť

Podľa množstva diel uchádzajúcich sa o architektonické ceny sa zdá, že sa stavia oveľa viac než v rokoch predtým a architekti nemajú v tvorivom procese zlé podmienky. Aj z vášho pohľadu to tak vyzerá?

M. Grébert: Práca je naozaj viac než pred štyrmi či piatimi rokmi, ale nie všetko, na čom robíme, sa nakoniec aj zrealizuje. Vzniká viac štúdií, viac sa overuje a testuje. Mnohé z projektov boli pripravené už dávnejšie, no až teraz, keď sa trh oživil, sa opäť dostali do pozornosti.

J. Benetin: Áno, na nedostatok práce sa rozhodne nemôžeme sťažovať. Súčasná doba praje architektom.

To, čo navrhujete pre Nové Mesto, je takmer všetko bývanie. Čím sa odlišuje dnešná bytová výstavba od tej spred desaťročí? O čo vám ide predovšetkým?

M. Grébert: Pre nás ako architektov urbanistov je podstatné,

Juraj Benetin a Matej Grébert

aby územie, ktoré navrhujeme, nebolo iba monofunkčnou zónou, ale aby obsahovalo všetko, čo ľudia v blízkosti bývania potrebujú. Navyše sa vždy snažíme nájsť takú urbanisticko-architektonickú koncepciu a vytvoriť takú štruktúru, v rámci ktorej byty získajú istý benefit a hodnotu navyše.

J. Benetin: Snažíme sa do projektov vnášať pestrosť bývania. Ale ešte dôležitejšie je pre nás to, čo sa deje medzi domami. Zakladáme si na verejnom priestore, lebo život sa z veľkej časti odohráva na uliciach, v parkoch, vo dvoroch a vnútroblokoch.

Vytvárate teda vonkajšie priestory, ktoré slúžia aj tým vnútorným. Prostredie, ktoré obyvateľom prináša úžitok i priaznivé vnemy, napríklad aj estetické – áno?

M. Grébert: Áno. Povedzme, v prípade Ahoj parku je naša koncepcia založená na vnútornom parku, do ktorého sú byty orientované. Tam sme sa usilovali skôr o uzavretú enklávu, lebo je to územie, ktoré patrí Zväračskému ústavu. Ten sa teraz „otvoril okoliu“, odstránil oplotenie. Zhodnotila sa tak aj druhá strana Slnáčkovej ulice, pretože už nemá za suseda priemyselnú zástavbu, ale živé obytné prostredie.

Polootvorený vnútroblok Ahoj parku ponúka možnosti na oddych i šport v zeleni

J. Benetín: V prípade pripravovanej Urban Residence na Račianskej ulici sme našu koncepciu prispôbili existujúcej zástavbe. Projekt tvoria tri samostatné bytové domy, ktoré podporia Račiansku ulicu ako mestskú triedu.

Všetko sme sa snažili vzájomne prepojiť. Z Račianskej ulice zachovať charakter rušnejšej mestskej triedy so službami a obchodmi, na druhej strane vytvoriť oddychovú zelenú zónu. Navrhli sme pešiu trasu v zeleni, rovnobežnú s Račianskou ulicou, ktorá plynulo pokračuje popri našich bytových domoch. Vytvorili sme dve pasáže, ktoré prepájajú Račiansku ulicu s vnútroblokom, kde bude veľký park s výmerou až 60 árov. Byty bude od uličného ruču oddeľovať priebežný balkón.

Ste spokojní s tým, ako beží život v rekonštruovanej budove na Sliackej? Naplnili sa vaše očakávania?

M. Grébert: Sme spokojní, lebo to tam už žije, budovy sa zabývali, sú plne obsadené a fungujú. Sliacka sa stáva príjemnou mestskou ulicou. Budova si našla svoj typ nájomcu. Sídli tu firma na tvorbu interiérov, softvérová firma, firma, ktorá predáva produkty.

J. Benetín: Náš koncept bol zameraný práve na kreatívny priemysel, na firmy, ktoré by ocenili, že sú v takých zaujímavých priestoroch. Tešíme sa, že sa nám to podarilo.

Bývalá priemyselná hala na Sliackej dnes oživuje svoje prostredie rozmanitou prevádzkou kancelársko-obchodno-skladovou

Takže im neprekáža, ak sú niekde v interiéroch viditeľné pôvodné konštrukcie?

M. Grébert: Práve naopak. Od nájomníkov máme ohlasy, že sú to zaujímavé priestory a dobre sa im v nich pracuje. Vždy nás zaujíma spätná väzba od obyvateľov aj nájomcov našich diel, ba aj od ľudí, ktorí chodia okolo nich. Je to niečo, čo môžeme využiť pri ďalších projektoch.

Čo tá vysoká vstupná hala? Aj tá dobre slúži?

M. Grébert: Slúži ako priestor, ktorým sme chceli pripomenúť históriu budovy, jej industriálny halový charakter. Na to množstvo ľudí, ktoré tam pracuje, sa nám ani nezdá vysoká, skôr taká „akurát“.

Akej téme by ste sa venovali s mimoriadnym potešením, keby vám ju nejaký investor zadal ako objednávku?

M. Grébert: Keď som bol študentom, bol mojím vysnívaným zadáním olympijský štadión. Hej, rovnako olympijský. Dnes už som skromnejší, pravdupovediac, ani o tom nepremýšľam, stačí mi, že stále mám na stole zaujímavú prácu. Každý z tých projektov má svoje limity, isteže, ale to je život, aj ten vždy nejaké limity obsahuje.

J. Benetín: Máme radi veľké výzvy. Momentálne máme na stole veľmi zaujímavé a pestré projekty. V tomto smere si nemôžeme

Tri domy Urban Residence budú prospešné aj svojmu okoliu – z uličnej strany obchodmi a službami, z druhej strany zelenou vychádzkovou trasou

stažovať. Najdôležitejšie je nestratiť sa v tom všetkom, stále mať nadhľad a sledovať svoju víziu.

Väčšina architektov túži pri svojej tvorbe po maximálnej voľnosti, mnohí sa sťažujú na obmedzenia zo strany investora. Napriek tomu som nedávno kdesi čítala vaše vyjadrenie, pán architekt Benetín, že voľnosti máte dosť, dokonca že investor môže mať aj lepšiu myšlienku než vy sám...

J. Benetín: Nebránime sa žiadnym nápadom. Neraz príde investor so skvelou myšlienkou, na ktorú nadviažeme. Máme šťastie na zaujímavé projekty a osvietených investorov. Veľmi si vážime otvorenú a profesionálnu spoluprácu s investormi, ktorí kladú dôraz na používanie kvalitných moderných štandardov nielen vo vnútorných priestoroch bytov, ale aj na všetkých verejných priestranstvách.

Čo keď investor s navrhnutým riešením nesúhlasí a povie, že to chce nejaké inakšie?

J. Benetín: Pracujeme tak, že vyskúšame veľa možných riešení, mnohé vyhodíme do koša, a napokon sa zhodneme na tom najlepšom, čo pre dané územie dokážeme urobiť.

M. Grébert: Hm, ako by som odpovedal čo najdiplomatickejšie... Hovorí sa, že vrana k vrane sadá, poznáte to. Skutočne máme šťastie na dobrých investorov. Asi preto, lebo aj investori si hľadajú architektov, s ktorými by si rozumeli. Boli by sme sami proti sebe, keby okolo šla nejaká dobrá myšlienka, a my by sme ju do projektu „nepustili“.

Vy ju asi najrýchlejšie rozpoznáte, aj keď nemá hneď architektonickú podobu, však?

M. Grébert: Áno, to určite.

Pán architekt Benetín je lídrom a spevákom úspešnej kapely Korben Dallas. Aké koníčky máte vy, pán architekt Grébert? Čím naplňate svoj voľný čas?

M. Grébert: Ja som skôr športovo založený. Bicyklovanie, plávanie, kite surfing... Bicykel je z toho najpraktickejší, najrýchlejší dostupný, keď si človek potrebuje oddýchnuť.

Navyše má teraz v Novom Meste podporu, budujú sa cyklotrasy...

M. Grébert: Sledujeme to a oceňujeme. Nielen že cyklotrás je viac, ale vedú aj do prírody, do lesa... Za tie sme mimoriadne vďační, lebo v Karpatoch je veľa možností. Aj keď sieť nie je ešte dotvorená, my počkáme, sme trpezliví, hlavne že sa na veci pracuje.

Zhovárala sa Viera Vojtková

Snímky Pavel Meluš, Anna Drozdová, vizualizácie Compass

Slovensko – české hovory

Vo februári zavítala do talkshow Jozefa Banáša Na kus reči dáma s nevšedným povolaním, veľkým zmyslom pre humor a autorka troch desiatok kníh. Irena Fuchsová pracuje ako šepkárka v pražskom Činohernom klube a ako vraví, lásku k divadlu si priniesla z rodiny. Do tajov šepkárskeho remesla ju zaúčala babička, ktorá šepkala hercom ochotníckeho divadla, kde bol jej manžel a Irenkin starý otec režisérom.

Aj svoj spisovateľský talent rozvíjala od malička: „Pamätám si z detstva množstvo príbehov, historiek plných čierneho humoru, hotové ságy. Všetky ženy v rodine mali rozprávačský talent. Čerpám z nich dodnes, popritom počúvam ľudí, pozorujem život okolo seba, a tak doslova stretávam živé témy. Do svojich poviedok vkladám aj vlastné zážitky a nekončnou inšpiráciou je mi môj manžel, pán Fuchs,“ hovorí spisovateľka, ktorá

názvy všetkých svojich kníh začína slovíčkom *Když...* Nebojí sa púšťať nevyšliapanými chodníkmi, píše o vzťahoch, nevere i homosexualite, pätnásť rokov vychádzali jej erotické poviedky v časopise NEI Report. „*Keď niečo napíšem, nedávam to čítať nikomu, podľa mňa to nemá chybu! V tomto smere mám veľké šťastie na vydavateľov, ktorí sa nesnažia moje knihy upravovať,*“ vysvetlila svoj prístup.

Posledná kniha Slovensko – české hovory vznikla z iniciatívy vydavateľa Bronislawa Ondraszeka. Jej obsahom sú odpovede Ireny Fuchsovej a Jozefa Banáša na otázky, ktoré im posielal počas dvoch rokov. Jeho skúsenosti obyvateľa východného Sliezska, týkajúce sa vzťahov slovensko – česko – poľských, ho priviedli k zmene zaužívaného poradia národov. Pani Irene to nevydilo, pretože: „*Muži si radi začínajú, a ženy majú posledné slovo.*“

Všetci spoločne pokrstili knihu soľou

Iveta Labojová, Irena Fuchsová, Jozef Banáš a Bronisław Ondraszek popriali knihe úspech u čitateľov

1. februára v Stredisku kultúry. Štvrtou krstnou mamou sa stala svojrázna severomoravská muzikantka Iveta Labojová, ktorej hudobné vstupy rozhovor zaujíma vo dopĺňali.

Jana Škutková, snímka Jana Plevová

Do Nového Mesta sa vrátila tradícia plesov

V sobotu 11. februára sa Stredisko kultúry na Vajnorskej zmenilo na nepoznanie. Po dlhom čase sa v našej mestskej časti obnovila tradícia reprezentačných plesov a Novomešťania prijali túto myšlienku s radosťou. „*Náš prvý ples bol Čokoládový, tejto téme sme podriadili nádhernú výzdobu sály, slávnostné menu a všetky dekorácie. Ľudia boli zmenou priestorov prekvapení a neskrývali nadšenie,*“ povedala vedúca Stredis-

ka kultúry Mária Priečinská a dodala, že v roku 2017 oslavuje Stredisko kultúry 60. výročie činnosti, preto sa Novomešťania môžu tešiť na mimoriadne bohatý a zaujímavý program.

Africké rytmy v podaní bubeníckej skupiny Jamadan privítali hostí hneď pri vstupe, nevšedný welcome drink im spríjemnila krásna hosteska ozdobená body paintingom. Starosta Rudolf Kusý otvoril ples slávnostným prípitkom, pri ktorom mu robili spoločnosť vicestarosta Stanislav Winkler, Mária Priečinská a moderátorka Karin Majtánová. O dobrú zábavu až do ranných hodín sa postarali hudobná skupina Kedy ako, tanečná skupina Mirror Family, kubánsky spevák Lazaro a ďalší účinkujúci.

Jana Škutková, snímky Jana Plevová

Zo štadióna Mladej gardy k olympijskej medaile

V posledný deň roku 2016 vo veku 70 rokov zomrela Eva Šuranová, bronzová medailistka v skoku do diaľky z OH 1972 v Mníchove. Bola jedinou slovenskou atlétkou, ktorá získala olympijskú medailu a prvou Slovenkou s olympijskou medailou v individuálnej disciplíne. Popri svojej najúspešnejšej diaľkarskej disciplíne získala tituly majsterky ČSSR aj v päťboji, v behu na 100 m prekážok i v behu na 100 m a utvorila 25 česko-slovenských rekordov. Do Bratislavy prišla študovať v roku 1964 a v atletickom oddieli Slávie SVŠT sa prebojovala pod vedením známeho trénera Pavla Gleska na štadióne Mladá garda až do svetovej špičky. Na Olympiáde v Mníchove zviedla veľký súboj s domácou atlétkou Rosendahlovou a s Bulharkou Jorgovovou. Hranicu čs. rekordu posunula pri štvrtom pokuse až na 667 cm! O dva roky neskôr získala striebornú medailu na európskom šampionáte v Ríme výkonom 660 cm. Na slávnosti Športovec roka v roku 2014 ju Klub športových redaktorov Slovenského syndikátu novinárov menoval za Športovú legendu. (red)

Fašiangový karneval potešil najmenších

Dom kultúry na Kramároch sa v nedeľu 12. februára naplnil vílami, motýľmi, princeznami, ale aj pirátmi či malými hasičmi. Spoločne si pozreli divadelné predstavenie Snehuliaci, a potom sa zabavili na detskej diskotéke. K najnápaditejším maskám patrili podľa rozhodnutia poroty Papagáj, Motýlik a Macko Pu, ale na pekné a veselé kostýmy mohli byť pyšné všetky deti.

(jš), snímka Jana Plevová

MDŽ s Václavom Neckářom

Aj tento rok sme pre naše dámy pripravili veľkolepú oslavu MDŽ. Tradičný GALAKONCERT bude v utorok 7. marca o 15.30 h vo veľkej sále Istropolisu. Vystúpi legendárny Václav Neckář a ďalší skvelí umelci v sprievode orchestra. Moderuje Štefan Skrúcaný.

Vstup je voľný. Vzhľadom na obmedzený počet miest si však vstupenku bolo nutné rezervovať vo februári na základe informačného letáka distribuovaného do domácností. O tom, či sú ešte voľné miesta, sa môžete informovať na číslach 02/49 253 333, -334, -424 alebo mailom na rezervacie@banm.sk

Lákajú vás diaľky?

Pozývame vás na audiovizuálne pásmo s diskusiou **Nový Zéland - Ľudia, príroda a spoločnosť**, kde vám cestovateľ Radovan Dočár priblíži život na tomto vzdialenom ostrove.

Tešíme sa na vás **14. marca 2017 o 18. h v Komunitnom centre na Ovručskej ulici 5.** Vstup voľný.

Aká bola novomestská zima?

Zachytili ste fotoaparátom zaujímavé okamihy na zimných prechádzkach, pri sánkovaní na Kamzíku, korčuľovaní na Kuchajde či pri iných aktivitách v bratislavskom Novom Meste? Ak sa o ne chcete podeliť s čitateľmi Hlasu, pošlite nám vaše snímky do 3. marca 2017 na adresu **fotograf@banm.sk**

Redakcia vyhodnotí najlepšie zábery a odmení ich knižnými cenami. Farebné alebo čierne-biele fotografie zasielajte elektronicky, ideálne vo formáte JPG v kvalitnom rozlíšení (cca 2MB, maximálne tri fotografie). Uveďte prosím vaše meno, vek a názov témy. (red), snímka Jana Plevová

NOVÉ

potešte deti anglickou knihou, CD alebo DVD

naše kníhkupectvo nájdete na **Stromovej 36 (na terase)**
otvorené **10:00 - 18:00** (okrem utoroka)
v sobotu **10:00 - 13:00**

www.pandareading.sk

v marci **-5%**

INZERCIA

Čalúnenie nábytku, dverí, výroba matracov. Sofa JR, Vajnorská 89, tel. 0902 757 644

Vodoinštalatéri - kvalitne a rýchlo. 0904 572 977

Pozývame

STREDISKO KULTÚRY BRATISLAVA – NOVÉ MESTO VAJNORSKÁ 21

tel.: 02/44 37 37 60

info@skvajnorska.sk, www.skvajnorska.sk,
nájdete nás aj na FB:

<https://www.facebook.com/strediskokulturybanm>

KONCERTY

15. 3. 2017, streda 19. h

Jana Uriel Kratochvílová, rocková show
legendárnej speváčky, spojená s krstom CD

Hostia: Paľo Drapák a Ivan Pavel Kozák

18. 3. 2017, sobota 19. h, **Malina Brothers
Tour 2017**, koncert z cyklu FOLK COUNTRY SCÉNA

HUDBOBNO-TANEČNÉ PROGRAMY

Tradičné, a predsa vždy nové ČAJE O PIATEJ
každú sobotu o 17. h, živá hudba 60. - 90. rokov,
žrebovanie vstupeniek

4. 3. 2017 M-CLUB

11. 3. 2017 HS CHARLIE BAND

19. 3. 2017 HS Merytan Jozefom (nedeľa)

25. 3. 2017 HS COLOR

PODUJATIA PRE ŠIROKÚ VEREJNOSŤ

3. 3. 2017, piatok 17. h, Krajská súťaž a prehliadka
neprofesionálnej inštrumentálnej hudby

8. 3. 2017, streda 19. h, **Na kus reči**
s **Jozefom Banášom**, hosť **Barbora Švidraňová**

17. 3. 2017, piatok 19. h

COUNTRY & WESTERN SALOON v SALSA štýle
Jozefský hudobno-tanečný večer pre milovníkov
country a salsa

PODUJATIA PRE POZVANÝCH

29. 3. 2017, streda 10. h, **Úvítanie detí do života**

29. 3. 2017, streda 15. h, **Životné jubileá**

KLUBOVÉ PODUJATIA

Každý pondelok o 18. h **Sahadža joga**,
ako sa zbaviť stresu, začiatčníci, vstup voľný

2. 3. 2017, štvrtok 16. h **Klub Patchwork**

14. 3. 2017, utorok 19. h

Stretnutie cestovateľského klubu **Dobrodruh**
so svetobežníkom **Jozefom Terenom**

23. 3. 2017, štvrtok 16. h **Klub priateľov opery**

28. 3. 2017, utorok 17. h

Bratislavský včelársky spolk, stretnutie členov
a záujemcov o odborné poradenstvo

30. 3. 2017, štvrtok 19. h

Stretnutie klubu **Dobrodruh** na tému **Transsibírska
magistrála** (cestovateľské rady a zážitky)

31. 3. 2017, piatok 14. h

Informačné centrum zdravia pre záujemcov o zdravú
výživu, cvičenia, prednášky

VÝSTAVY

3. - 11. 3.

Beáta Krasňanská **Emanuel Som, ktorý som** - obrazy,
drevené plastiky

13. 3. - 18. 3. Peter Orolín **Les** - výstava fotografií

21. 3. - 1. 4.

Július Ciglan **Farby a krivky Poľany** - výstava obrazov

Návštevný čas výstav: pondelok - piatok 14. h - 18. h,
v sobotu a nedeľu v rámci podujatí

VÝMENNÉ STRETNUTIA ZBERATEĽOV (VSZ)

11. 3. 2017, sobota 8. h - 12. h

VSZ mincí, medailí, odznakov, starých pohľadníc,
telefónnych kariet, kníh, gramoplatní, plagátov,
filatelie, pivných podložiek, významenani, etikiet a pod.

25. 3. 2017, sobota 8. h - 12. h

VSZ elektro, domácich, rybárskych, foto potrieb,
hudobných nástrojov, železničných, automobilových,
leteckých modelov a pod.

PODUJATIA PRE ŠKOLY

1. 3. 2017, streda 14. h

Fašiangový karneval s tradičnými zvykmi
pre deti zo škôl MČ BNM

22. 3. 2017, streda 13.30 h

Letečko, tradičné prinášanie symbolu leta spolu
s deťmi zo škôl MČ BNM

Prenájom priestorov na semináre, spoločenské
posedenia, prezentácie, tel. 0904/691507

Výroba reklamy od vizitiek po transparenty - vrátane
grafických návrhov za **VÝHODNÉ CENY**, tel. 44 37 25 12

DOM KULTÚRY KRAMÁRE

Stromová 18

tel.: 02/54 77 11 48

www.skvajnorska.sk, e-mail: dkkramare@chello.sk

PODUJATIA PRE ŠIROKÚ VEREJNOSŤ

11. 3. 2017, sobota 16. h

Babička z vajčeka, detské predstavenie
v podaní Divadla PIKI (pre deti od 3 rokov)

KLUBOVÉ PODUJATIA

8. a 22. 3. 2017, streda 16.30 h

Klub Venuša, stretnutia Ligy proti rakovine

PRIPRAVUJEME:

22. 4. 2017, sobota od 14. do 18. h

Veľké upratovanie počas splnu a po ňom,
kurz maľovania na hodváb

Služby - prenájom priestorov na semináre,
spoločenské posedenia, prezentácie

Predaj vstupeniek: pondelok, utorok
od 16. h do 19. h, vždy 2 týždne pred podujatím
Vstupné sa vráti len v prípade zrušenia predstavenia.
Zmena programu vyhradená. Vstupenky
nerezervujeme.

Jozef Banáš pravidelný program sprevádzaný humorom, hudbou,
spevom a posedením pri víniku
Na kus reči

Hosť **Barbora
Švidraňová**

8. 3. 2017 19. h

SOUND EYE PRESENTS IN CONCERT
**ILLUMINATI.CA
IN ALCHEMICA TOUR**

**JANA URIEL KRATOCHVÍLOVÁ
& ILLUMINATI.CA**

Koncert
legendárnej českej speváčky
s kapelou

15. 3. 2017 o 19 h

**Jozefský
Country & western saloon
v SALSA štýle**

hudobno-tanečný večer
pre milovníkov country
a salsa

17. 3. 2017 19. - 01. h

18/03/2017 o 19. h